

POSUDEK ŠKOLITELE

Jméno disertanta:	Mgr. Kateřina Lipanová
Téma práce:	Ochrana osobních údajů v rozhodovací praxi Úřadu pro ochranu osobních údajů
Rozsah práce:	267 stran vlastního textu; 769.826 znaků, tj. 427,68 normostran (dle prohlášení autora)
Datum odevzdání práce:	08. 03. 2023 (elektronická i tištěná podoba)

1. Aktuálnost (novost) tématu

Téma ochrany osobních údajů se vyvíjí velmi dynamicky, a to zejména vzhledem k aktivitě EU v této oblasti práva. Zejména nařízení 2016/679/EU (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) vyvolalo a dosud vyvolává velkou pozornost odborné i laické veřejnosti. Vzhledem k začátku jeho účinnosti v roce 2018 je aktuální se tématem zabývat z pohledu prvních zkušeností a postupně se ustalující praxe příslušných orgánů (tj. v našem prostředí zejména ÚOOÚ a soudů, pokud jde o přezkum rozhodnutí ÚOOÚ). Tohoto potenciálu zvoleného tématu si je disertantka zjevně vědoma, neboť právě analýzu rozhodovací činnosti ÚOOÚ, a to včetně jejího případného soudního přezkumu, koncipuje jako klíčovou pasáž své práce. Autorkou zvolený přístup, který se odráží již v názvu práce, má jednak potenciál přinést čtenáři komplexní pohled na současnou praxi ochrany osobních údajů, jednak může – vzhledem k systematickému uspořádání více oblastí ochrany osobních údajů do jednoho díla – vnést do současného odborného diskurzu potřebný syntetizující pohled na tuto širokou oblast právní úpravy.

Hodnocení školitele: Vymezení tématu disertace lze považovat nejen za aktuální, nýbrž také za velmi ambiciózní, zejména vzhledem k různorodosti oblastí, v nichž se ochrana osobních údajů uplatňuje. Zpracování disertantkou zvoleného tématu je schopno osvědčit, zda má předpoklady k samostatné činnosti v oblasti výzkumu nebo vývoje nebo k samostatné teoretické činnosti.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Hodnocení náročnosti tématu na celkové zpracování musí vycházet ze základních rysů práce. Prvním charakteristickým rysem práce, který je třeba v této souvislosti s tématem zmínit, je široký záběr tématu, resp. jeho přesahy do různých oblastí a činností, v nichž se ochrana osobních údajů uplatňuje. S tím je spojen první faktor, který nepochybně zvyšuje náročnost tématu na jeho úspěšné zvládnutí v disertační práci, a to je množství pramenů práva, které musí autorka obsáhnout. S tím úzce souvisí další faktor, který je třeba zmínit, a to jsou – vzhledem k roztržitosti právní úpravy, navíc rozprostřené mezi národní právo a komunitární *acquis* – zvýšené nároky na systematickou stavbu celé práce (ke zvládnutí systematiky srov. dále). Dalším faktorem, který zvyšuje náročnost tématu na úspěšné zvládnutí, je nutnost pracovat s obsáhlým aparátem judikatury soudů všech stupňů (pokud jde o ČR), tak i ESLP a SDEU. Bez důkladné práce s judikaturou by totiž byla vypovídací hodnota celé práce značně snížena, neboť je to konec konců soudní přezkum rozhodnutí ÚOOÚ, který hraje klíčovou roli v procesu dalšího utváření praxe v oblasti ochrany osobních údajů. I přes značný záběr tématu, resp. i přes jeho přesahy do dalších oblastí, jde zároveň o téma specifické, co se odráží v omezenějším množství zdrojů, zejména pokud jde o českou literaturu monografickou a časopiseckou, s níž může disertantka pracovat. To rovněž zvyšuje nároky kladené na autorku při sepsu práce.

Metody práce disertantka přehledně uvádí na s. 3-4. Považuji za nadbytečné je v posudku znovu replikovat, lze však obecně konstatovat, že text na uvedených stranách prokazuje schopnost disertantky se ve standardních právně-hermeneutických metodách dobře orientovat a vytyčit metodologicky vhodný postup zpracování tématu.

Hodnocení školitele: Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek, jakož i prokázání znalostí literatury a judikatury (jak české, tak i nadnárodní) z dané specifické oblasti, při čemž lze čerpat ze všech typů literatury české i zahraniční, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

3. Systematické a formální členění práce

Jak již uvedeno výše, pro zvládnutí tématu je vzhledem k jeho širší klíčové vhodné systematické pojetí celé práce. V tomto ohledu lze konstatovat, že systematické práce autorka zjevně věnovala značnou pozornost. Autorce se podařilo vnitřně velmi členité téma ukotvit v jasné a přehledné struktuře čtyřech základních kapitol, které se ovšem dále dělí na dílčí celky. Celá tato systematika zároveň vykazuje jednotící myšlenkovou linii disertantky, a to od obecného k dílčímu, a rovněž od staršího k novějšímu. V duchu této koncepce počíná autorka své výklady v kapitole první úvodem do právního rámce ochrany osobních údajů, včetně jeho vývoje, který přehledně strukturuje od světového a mezinárodního rámce přes rámec EU až k právní úpravě v ČR. V kapitole druhé se věnuje základním pojmům a zásadám, které jsou pro tuto oblast právní úpravy charakteristické. Tím si otevírá pole pro těžiště práce, které začíná již v kapitole třetí (ač sama disertantka klade důraz převážně na kapitolu čtvrtou), v níž je přehledně analyzována rozhodovací činnost ÚOOÚ, ovšem pouze obecně. Na to pak logicky navazuje kapitola čtvrtá, věnovaná rozboru činnosti ÚOOÚ v jednotlivých oblastech ochrany osobních údajů, a to včetně soudního přezkumu. Text je ukončen standardně pojatým závěrem, v němž autorka své poznatky přehledně shrnuje. Podrobný popis dílčího členění všech čtyř kapitol by byl nad rámec posudku, lze však obecně konstatovat, že disertantka se snažila systematickou koncepcí celé práce důsledně promítnout i do nich. Třebaže se jednotlivé kapitoly dělí na velký počet dílčích částí, zůstává celý text (a jeho struktura) pro čtenáře dobře uchopitelná.

Formální členění práce do kapitol a dílčích podkapitol plně odpovídá zvolené systematické práce, což platí i o dílčím členění podkapitol na další vnořené úrovně textu. Vzhledem k tomu, že systematika práce je zvolena vhodně a je rovněž vhodně reflektována na formální úrovni, není třeba se v posudku formálním členěním zabývat do detailů.

Hodnocení školitele: Lze konstatovat, že systematika práce odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu, a to ohledně logické stavby, hloubky zpracování tématu i použitých právně-hermeneutických metod. Lze konstatovat, že zvolené systematické a v návaznosti na to pak formální členění práce je přehledné a že nebyl opomenut žádný důležitý aspekt dané problematiky. Zvolená systematika a v návaznosti na ni též formální členění práce dokládají, že disertantka je schopna systematického a koncepčního přístupu ke zkoumané problematice.

4. Vyjádření k práci

Autorka v úvodu formuluje cíle práce, při čemž jako primární cíl stanoví seznámení zejména odborné veřejnosti „s výstupy vybrané rozhodovací činnosti Úřadu podléhající soudnímu přezkumu, a jejího následného zhodnocení správními soudy v rámci tohoto soudního přezkumu, v některých případech též Ústavním soudem (v tomto případě se nejedná pouze o konkrétní případy, které Úřad rozhodoval, ale též o některou z problematik, kterou v rámci své rozhodovací praxe Úřad řešil a Ústavní soud se jí ve svém rozhodnutí zabýval).“ Dalším z cílů je

těž „zevrubná analýza promítnutí judikatury správních soudů do rozhodovací činnosti Úřadu zahrnující vymezení zásadních pozitiv a negativ soudem vytyčeného přístupu. Cílem této práce je rovněž poukázat na některé problematické otázky ochrany osobních údajů a nastínit jejich možná řešení.“ Jak je již výše uvedeno, systematika práce je zdařilá a na tomto místě je třeba dodat, že je zvolena vhodně ve vztahu k cílům, které autorka formuluje.

Již z předchozích pasáží posudku vyplývá, že práce zaujme především komplexností, pokud jde o rozsah témat, kterými se doktorandka – v návaznosti na rozhodovací činnost úřadu – zabývala. Dále je zjevné, že disertanka se podrobně zabývala relevantní judikaturou (v seznamu zdrojů je uvedeno 53 judikátů, vč. ESLP, SDEU či dvou judikátů U. S. Supreme Court). Třebaže v práci není zařazena výslovně komparační kapitola s vybranou zahraniční úpravou (což je odůvodnitelné vymezením tématu práce), autorka pracovala také se zahraničními zdroji, a to průběžně, napříč prací, tam, kde to bylo relevantní. (celkem 9 zahraničních zdrojů v rámci literatury a dva výše uvedené judikáty U. S. Supreme Court). O podrobnosti zpracování tématu svědčí také poznámkový aparát, který čítá celkem 461 poznámek pod čarou, což je vzhledem k rozsahu práce jistě nadstandardní počet. Konečně je třeba dodat, že disertantce se podařilo udržet systematiku práce v ucelené podobě až do jejího závěru. V závěru totiž disertanka jednotlivé oblasti, které v rámci těžiště práce zkoumala podrobně, stručně a výstižně (a v zachování pořadí v duchu celé práce) shrnuje. Disertantka napříč prací vyjadřuje své názory (např. s. 13, 57, 58, 66, 68, 70, 72, 94, 150, 151, 160 atd. a zejména v závěru práce), čímž práci oživuje, je schopna předstříhat i argumenty kritické (např. v závěru s. 263).

Drobnou výtku po metodologické stránce lze uvést k formulaci cílů práce. Autorka byla totiž při formulování cílů poněkud skromná, neboť celou její práci se jako červená nit vine konfrontace rozhodovací činnosti ÚOOÚ s judikатурním přezkumem této činnosti, v závěru pak autorka vyjadřuje na základě tohoto postupu argumentačně dobře podložené vlastní hodnocení činnosti ÚOOÚ (a které je veskrze pozitivní směrem k ÚOOÚ). Autorka mohla v úvodu více zdůraznit, že nejde o pouhý popis (pouhou deskripci) rozhodovací činnosti ÚOOÚ a judikatury, ale právě o jejich vzájemnou konfrontaci.

Drobné výtky lze učinit k některým formálním nedostatkům, např. na s. 264 nelze začínat větu zkratkou (i jinde v textu); na s. 267 na konci textu jsou čtyři tečky, správně mají být tři; s. 268 v seznamu zkratk je za první zkratkou spojovník, za dalšími již správně pomlčka; není jednotné formátování nadpisů v seznamu zdrojů, dílčí podnadpisy jsou někde podtrženy, jinde nikoliv (doporučuji pokud možno se podtrhávání vyvarovat).

Výše uvedené nedostatky však nepovažuji za natolik závažné, aby byly s to snížit hodnocení jinak celkově zdařilé práce.

Lze tedy uzavřít, že autorka předložila zdařilou práci, která vyniká především z hlediska komplexnosti a hloubky zpracování zvoleného tématu a která je důsledně vedena podle předem definovaných metodologických postupů, zejména pokud jde o dodržení systematického postupu napříč celou prací. V práci se rovněž pozitivně odráží dřívější publikační činnost autorky a zkušenosti, které při ní získala. Práce je dokladem schopnosti autorky velmi detailní orientace v rozhodovací činnosti ÚOOÚ a jejího soudního přezkumu.

Na základě uvedeného práci k obhajobě doporučuji.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce (srov. již výše) autorka splnila. Pro veškeré její závěry lze nalézt oporu v textu práce.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Autorka při zpracování tématu postupovala samostatně. Automatická kontrola shod provedená systémem Theses.cz generuje

	<p>dokument čítající 38.674 stran, představující 438 dokumentů obsahujících shody, čímž generuje celkovou podobnost 54 %. Míra shody však dokumentu č. 1 činí 6 %, od dokumentu č. 2 je 5 % a méně. Nakolik je v lidských silách takto obsáhlý dokument v rámci časové dotace pro posouzení práce prostudovat, lze konstatovat, že nalezené shody se týkají povětšinou názvů právních předpisů či citací zákonných textů nebo citací judikatury, které logicky musí být shodné. Automatická kontrola shod provedená systémem Turnitin indikuje 90 zdrojů obsahujících shody, čímž generuje celkovou podobnost (<i>overall similarity</i>) 32 %. Z toho je však třeba věnovat pozornost pouze zdroji č. 1, kde je indikována shoda 11 % (od zdroje č. 1 se vykazuje shoda 2 % a méně). Zdroj č. 1 odkazuje na stránky nakladatelství Karolinum, které mj. publikuje texty pramenů práva. Rovněž po prostudování výstupu systému Turnitin lze konstatovat, že nalezené shody se týkají povětšinou názvů právních předpisů či citací zákonných textů nebo citací judikatury. Na základě těchto kontrol tedy nelze učinit závěr, že by uchazečka nepostupovala při tvorbě práce <i>lege artis</i>.</p>
Logická stavba práce	Logická stavba práce je zdařilá , podrobnosti již výše.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka pracuje se zdroji řádně a na citovanou literaturu průběžně odkazuje. K obsáhlosti poznámkového aparátu srov. již výše. Seznam zdrojů je přehledný. Vyplývá z něj, že disertantka pracovala s necelou stovkou zdrojů (mimo právních předpisů) a více jak padesáti judikáty (k tomu již výše), z toho většina jsou zdroje online, literárních zdrojů je z tohoto počtu 35. To je ovšem adekvátní vzhledem k zaměření práce na velmi specifickou oblast právní úpravy (srov. již výše), o to více pozornosti je v práci věnováno práci s judikaturou (přes padesát, srov. již výše). Úroveň práce se zdroji je na standardní úrovni.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autorka téma zvolené v názvu disertační práce zpracovala co do podrobnosti způsobem odpovídajícím požadavům na práce tohoto druhu, k podrobnosti zpracování srov. již výše. Lze tedy uzavřít, že autorka zvolené téma zpracovala a vyčerpala více než dostatečně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů je pravděpodobně vyšší než na průměrné normostraně. Součástí práce nejsou grafy ani tabulky, což je vzhledem k tématu pochopitelné.

	Práce neobsahuje přílohy. Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Jazyková a stylistická úroveň	Drobné výtky ohledně formální stránky již výše. Jazyková a stylistická úroveň práce je na standardní úrovni, odpovídající požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

- Již výše v textu a dále:

1) V současné době vrcholí proces zřizování datových schránek (fyzickým) osobám „OSVČ“, s čímž je spojena existence veřejně přístupného seznamu všech držitelů datových schránek, a to včetně jejich adres. Disertantka se vyjádří k této problematice z hlediska ochrany osobních údajů, zejména pokud jde o nezbytnost existence takového seznamu jako veřejně přístupného, jakož i z hlediska možných rizik zneužití takového seznamu.

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Práce prokazuje, že disertantka je schopna a připravena k samostatné činnosti v oblasti výzkumu nebo vývoje nebo k samostatné teoretické činnosti. Z tohoto důvodu práci d o p o r u č u j i k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce.
---	--------------	--

V Praze dne 14. 3. 2023

Doc. JUDr. Ondřej Frinta, Ph.D.
školitel